

§ 23 Årsredovisning 2016 Södertörns överförmyndarnämnd

Sammanfattning

Södertörns överförmyndarnämnd ansvarar, med stöd av föräldrabalkens regler, för tillsyn och handläggning av ärenden avseende förmynderskap, godmanskap och förvaltarskap. Överförmyndarnämnden ska genom sin tillsyn säkerställa att de som har förordnad god man/förvaltare eller är underåriga inte lider rättsförlust. En grundläggande förutsättning för att uppfylla tillsynskravet är att granskningen av ställföreträdarnas årliga redovisningshandlingar sker i rätt tid. Under 2016 har detta mål uppfyllts.

Årliga volymökningar ställer krav på en effektiv handläggning. Antalet ensamkommande barn har i medeltal varit 990 under 2016 har vilket är det högsta antalet någonsin.

Verksamhetens över- och underskott förs över på nästkommande år. Utfallet för 2016 är ett underskott med 704 tkr vilket förs över till 2017.

Underlag för beslut

Bilaga 1: Årsredovisning 2016 för Södertörns överförmyndarnämnd

Förslag till beslut

1. Årsredovisning 2016 för Södertörns överförmyndarnämnd godkänns
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Södertörns överförmyndarnämnds beslut

1. Årsredovisning 2016 för Södertörns överförmyndarnämnd godkänns
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Kommunfullmäktige i Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nynäshamn
och Tyresö.

Södertörns
ÖVERFÖRMYNDARNÄMND

i kommunerna Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nynäshamn och Tyresö

Avdelning/Enhet
Överförmyndarenheten
Handläggare
Niklas Näslund, kanslichef

Dokumenttyp
Tjänsteutlåtande
Datum
2017-02-23

Diarienummer

Sida
1 (1)

Årsredovisning 2016 Södertörns överförmyndarnämnd

Sammanfattning

Södertörns överförmyndarnämnd ansvarar, med stöd av föräldrabalkens regler, för tillsyn och handläggning av ärenden avseende förmyndarskap, godmanskap och förvaltarskap.

Överförmyndarnämnden ska genom sin tillsyn säkerställa att de som har förordnad god man/förvaltare eller är underåriga inte lider rättsförlust. En grundläggande förutsättning för att uppfylla tillsynskravet är att granskningen av ställföreträdarnas årliga redovisningshandlingar sker i rätt tid. Under 2016 har detta mål uppfyllts.

Årliga volymökningar ställer krav på en effektiv handläggning. Antalet ensamkommande barn har i medeltal varit 990 under 2016 har vilket är det högsta antalet någonsin.

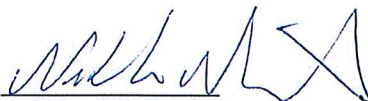
Verksamhetens över- och underskott förs över på nästkommande år. Utfallet för 2016 är ett underskott med 704 tkr vilket förs över till 2017.

Underlag för beslut

Bilaga 1: Årsredovisning 2016 för Södertörns överförmyndarnämnd.

Förslag till beslut

1. Årsredovisning 2016 för Södertörns överförmyndarnämnd godkänns

Niklas Näslund
Enhetschef

Kommunfullmäktige i Botkyrka, Haninge, Huddinge,
Nynäshamn och Tyresö.

Södertörns överförmyndarnämnd

Årsredovisning 2016

Innehåll

Sammanfattning.....	3
Viktiga händelser.....	3
Ansvarsområde.....	3
Mål och Indikatorer.....	4
Målområde 1- Välmående kommuninvånare.....	4
1. Stöd och omsorg som ger mervärde för individen.....	4
Målområde 4 - Effektivitet, kvalitet och service.....	4
10. Ordning och reda på ekonomin.....	4
11. Hög kvalitet i kommunens tjänster.....	5
12. Attraktiv arbetsgivare.....	6
Ekonomi.....	6
Framtiden.....	7

Sammanfattning

Södertörns överförmyndarnämnd ansvarar, med stöd av föräldrabalkens regler, för tillsyn och handläggning av ärenden avseende förmyndarskap, godmanskap och förvaltarskap. Överförmyndarnämnden ska genom sin tillsyn säkerställa att de som har förordnad god man/förvaltare eller är underåriga inte lider rättsförlust.

En grundläggande förutsättning för att uppfylla tillsynskravet är att granskningen av ställföreträdarnas årliga redovisningshandlingar sker korrekt och i rätt tid. Granskningstakten under årets första sex månader påverkades mycket negativt av det höga antalet ensamkommande barn vilket medförde att resultatet var det sämsta på fem år under årets första sex månader. Årets sista sex månader var däremot de bästa på fem år vilket innebär att helåret var det näst bästa sedan 2012. Granskningen av årsräkningar var vid årsskiftet 2016-2017 i ett normalläge

Verksamhetens över- och underskott förs över på nästkommande år. Utfallet för 2016 är ett underskott med 0,704 mnkr vilket förs över till 2017. I budgetförutsättningarna inför 2016 förutsattes att antalet ensamkommande barn i nämndens ansvarsområde skulle uppgå till mellan 400 och 575. Antagandet stämde inte. Antalet låg snarare mellan 875 och 1 065.

Sjukfrånvaron har ökat i jämförelse med samma period förra året (2,7 procent 2015 jämfört med 3,4 procent 2016). Ökningen beror till största delen på en längre sjukskrivning orsakad av händelse utan koppling till verksamheten.

Viktiga händelser

I budgetförutsättningarna inför 2016 förutsattes att antalet ensamkommande barn i nämndens ansvarsområde skulle uppgå till mellan 400 och 575. Antagandet stämde inte. Antalet låg snarare mellan 875 och 1 065.

För att möta den ökade volymen av redovisningshandlingar inköptes en e-tjänsteplattform. Syftet är att göra det möjligt för ställföreträdare att redovisa sina uppdrag elektroniskt vilket ska leda till bättre service och effektivare handläggning.

Ansvarsområde

Södertörns överförmyndarnämnd ansvarar, med stöd av föräldrabalkens regler, för tillsyn och handläggning av ärenden avseende förmyndarskap, godmanskap och förvaltarskap. Överförmyndarnämnden ska genom sin tillsyn säkerställa att de som har förordnad god man/förvaltare eller är underåriga inte lider rättsförlust.

Överförmyndarnämnden kan även anordna vissa kategorier av godmanskap och fattar beslut om byte av god man eller förvaltare.

I en roll som tillsynsmyndighet finns även ett ansvar för att pröva begäran om tillstånd för

vissa i lag definierade rättshandlingar som god man, förvaltare eller förmyndare vill utföra för sin huvudman.

Överförmyndarnämnden ansvarar även för att fatta beslut om och, under vissa förutsättningar, betala ut arvode till gode män, förvaltare och förmyndare.

Gode män, förvaltare och förmyndare kallas fortsättningsvis för ställföreträdare.

Mål och Indikatorer

Måluppfyllelsen har bedömts med utgångspunkt i resultaten av de indikatorer som har följts upp.

Målområde 1- Välmående kommuninvånare

1. Stöd och omsorg som ger mervärde för individen

1.1 Erbjudna snabb och korrekt service till ställföreträdare

Överförmyndarnämnden eftersträvar att ha en hög tillgänglighet och hög kundnöjdhet.

Status: Inget värde

Kommentar

Nämnden har påbörjat ett arbete med att erbjuda ställföreträdare möjlighet att redovisa sina uppdrag med hjälp av e-legitimation. Införande av e-tjänstmodulen har skett under december 2016 och testning av systemet pågår under kvartal 1 år 2017. Målet är en snabbare handläggning med högre servicegrad.

Överförmyndarnämnden gör årligen en enkät till ställföreträdarna vilken ligger till grund för förbättringar i verksamheten. Enkäten skickas normalt ut i början av året och svaren är tänkta att avse verksamheten föregående år. Utformningen av enkäten har nu förändrats och görs senare under 2017 i samverkan med 9 andra kommuner i Stockholms län. Resultatet för årets enkät kan därmed inte redovisas i årets verksamhetsberättelse.

Målområde 4 - Effektivitet, kvalitet och service

Kommentar

Målområdet omfattar tre mål; ordning och reda på ekonomi, hög kvalitet i kommunens tjänster och attraktiv arbetsgivare.

10. Ordning och reda på ekonomin

Nämnden ska bedriva verksamheten så effektivt som möjligt och leverera högsta möjliga kvalitet per skattekrona. Den stora ökningen av ensamkommande barn under 2015 och 2016 har förändrat verksamhetens ekonomiska förutsättningar. Under tidigare år har förändringar i antalet personer med ställföreträdare kunnat kopplas till befolkningsökning och andra förutsägbara faktorer. Den ökning vi har sett har emellertid legat utanför den ekonomiska planeringshorisonten och en sämre följsamhet mot budget är nu fallet jämfört med tidigare år. Majoriteten av verksamhetens arvodeskostnader avser nu ensamkommande vilket kräver bättre uppföljningsmetoder för den återsökning som sker från Migrationsverket. Funktioner för bättre uppföljning av ekonomiska flöden avseende ensamkommande har förstärkts för att säkerställa snabbare handläggning och större prognossäkerhet.

10.1 Nämnden ska hålla sin budget

Status: Inte uppfylld

Kommentar

Verksamhetens resultat är ett underskott med 704 tkr jämfört med budget.

De stora avvikelserna från budget är orsakades av det ökade antalet ensamkommande. Underskottet på 704 tkr avser arvoden för gode män, lönekostnader för extra personal och inköp av anpassat IT-stöd.

Nämnden arbetar med flera aktiviteter för att utveckla uppföljningen och prognoserna. En ny modul av nämndens verksamhetssystem har driftsatts under 2016. Modulen underlättar en snabbare handläggning avseende arvoden till god man för ensamkommande och återsökning från Migrationsverket.

11. Hög kvalitet i kommunens tjänster

Kvalitet i en tjänst är ofta något man upplever. Därför betyder bra bemötande och fokus på service mycket för kvaliteten i kommunens tjänster.

11.1 Rättssäker tillsyn

Status: Uppfylld

Kommentar

Granskningstakten under årets första sex månader påverkades mycket negativt av det höga antalet ensamkommande barn vilket medförde att resultatet var det sämsta på fem år under årets första sex månader. Årets sista sex månader var däremot de bästa på fem år vilket innebar att helåret var det näst bästa sedan 2012. Granskningen av årsräkningar var vid årsskiftet 2016-2017 i ett normalläge.

Syftet med granskningen är att säkerställa att de som har förordnad god man/förvaltare eller är underåriga inte lider rättsförlust. Granskningen följer ett definierat protokoll med olika nivåer av granskningsdjup beroende av ett stort antal variabler. Överförmyndarnämnden har som mål att vårt rekryteringsförfarande av nya ställföreträdare och åtgärder för att förbättra befintliga ställföreträdare också ska återspegla sig i en kvalitetshöjning av ställföreträdarnas redovisning. En uppföljning av vissa noterade brister i ställföreträdarnas redovisningar över tid visar på följande utveckling.

Verksamhetsår	2013	2014	2015	2016
Vitesförelägganden	55	71	46	30
Anmärkningar	109	79	58	28
Korrigeringar	619	670	552	519
Påminnelser	328	324	259	199
Kompletteringar	428	681	575	661

Av tabellen framgår att vitesförelägganden, anmärkningar, korrigeringar och påminnelser sjunker. I dessa delar ser överförmyndarenhetens insatser ut att fungera. Antalet kompletteringar har inte samma gynnsamma utveckling. Överförmyndarnämnden avser att analysera varför nuvarande insatser avseende målet att minska behov av kompletteringar inte fungerar och justera arbetssättet för att få bättre måluppfyllelse. Det bör understrykas att sammataget rör det sig om 1 437 handläggningsåtgärder under 2016 vilka var nödvändiga för en korrekt handläggning men i sin natur härrör från fel vilka inte är värdeskapande. Ur det perspektivet är det angeläget att samtliga kategorier minskar över tid.

Samtliga medarbetare har genomgått en utbildning på temat "Tjänstekvalitet och bemötande", Målet är bland annat att förbättra förmågan att erbjuda bra tjänster och professionellt bemötande. Arbetet fortsätter under 2017.

11.2 Utbilda ställföreträdare i ekonomi och redovisning

Status: Delvis uppfyllt

Kommentar

Samtliga nya ställföreträdare utbildas och testas innan de får sitt första uppdrag. Överförmyndarnämnden erbjuder dessutom nya ställföreträdare en utbildning i ekonomi och redovisning. Överförmyndarnämndens mål under 2016 var att utbilda fler nya ställföreträdare den ekonomiska utbildningen än under föregående år. På grund av den stora volymökningen av ensamkommande har utbildningen har målet inte uppfyllts. Under de första tre månaderna under 2016 var samtliga resurser uppbundna med ensamkommande vilket medfört att utbildningen i ekonomi och redovisning nedprioriterats. 93 ställföreträdare deltog i utbildningen år 2016 jämfört med 113 år 2015.

12. Attraktiv arbetsgivare

Kommunen behöver attrahera och behålla ledare och medarbetare som kan utveckla en serviceinriktad kultur genom ett tydligt ledarskap och interna utvecklingsmöjligheter.

12.1 Utveckla ledning, planering och interna utvecklingsmöjligheter

Status: Delvis uppfyllt

Kommentar

En tjänst med focus på verksamhetsutveckling är inrättad. Syftet är att koordinera och genomdriva förändringar och förbättringar. Tjänsten har medfört en bättre organisation för kontroll och uppföljning av förvaltningens förbättringsarbete.

Värdet för hållbart medarbetarengagemang har sjunkit från 2015 värde på 71,5 till 69,4 för 2016. Målvärdet för 2016 var 75. En utvärdering av vad överförmyndarnämnden kan göra för att förbättra utfallet kommer att genomföras under 2017.

12.2 Främja arbetshälsa hos medarbetare

Status: Delvis uppfyllt

Kommentar

Varje vecka hålls uppföljningsmöten där en av punkterna är upplevd arbetsbelastning. Syftet är att fånga upp risker för överbelastning och vidta relevanta åtgärder.

Samtliga medarbetare har genomgått en utbildning för att öka effektivitet, produktivitet samt att minska stress.

Sjukfrånvaron har ökat i jämförelse med samma period förra året (2,7 procent 2015 jämfört med 3,4 procent 2016). Ökningen beror till största delen på en längre sjukskrivning orsakad av händelse utan koppling till verksamheten.

Ekonomi

Verksamhetens resultat är ett underskott med 704 tkr jämfört med budget.

De stora avvikelserna från budget är orsakades av det ökade antalet ensamkommande. Underskottet på 704 tkr avser arvoden för gode män, lönekostnader för extra personal och inköp av anpassat IT-stöd.

Ekonomiavsnitt	Bokslut 2015	Budget 2016	Bokslut 2016
Verksamhetens intäkter	23,3	38,9	56,5
Verksamhetens kostnader	23,3	38,9	56,5
Nettokostnad*		0	0
Resultat	0	0	0

*Budgeterad nettokostnad motsvarar ram enligt fullmäktige.

Framtiden

Antalet ensamkommande barn inom nämndens ansvarsområde kommer med stor sannolikhet att sjunka under 2017. Orsaken är att ett förhållandevis stort antal ensamkommande barn kommer att bli myndiga samt att få nya ensamkommande barn kommer att tillkomma. Överförmyndarnämndens prognos är att antalet ensamkommande kommer att sjunka till ca: 600 vid utgången av 2017. Antagandet baseras på att inflödet av ensamkommande till Sverige är på samma nivå som de sista sex månaderna under 2016. Det bör framhållas att prognosen är osäker och bygger på politiska ställningstaganden och beslut på EU-nivå och i Sverige.

Överförmyndarnämnden har köpt in en e-tjänsteplattform vilken gör det möjligt för ställföreträdare att redovisa sina uppdrag elektroniskt vilket ska leda till bättre service och effektivare handläggning. Systemet driftsätts under 2017.

Södertörns

ÖVERFÖRMYNDARNÄMND

i kommunerna Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nynäshamn och Tyresö

Protokoll

Södertörns överförmyndarnämnd

2017-03-02

Plats och tid Södertörns överförmyndarnämnds sammanträdesrum, Haninge kommunhus
våning 4, vinge A
Torsdag 2017-03-02, kl. 15.00 ~ 16.00

Beslutande Anna Lund, ordförande (KD)
Ola Hägg (S)
Ann Britt Gerlöw (S)
Berit Larsson (S)
Göran Hallberg (S), tjänstgörande ersättare

Ersättare Gilbert de Wendel (M)
Yngve Jönsson (M)
Marita Bertilsson (S)

Övriga deltagande Fredrik Fahlander, sekreterare
Niklas Näslund, enhetschef

Handwritten signatures in blue ink at the bottom left of the page.

Justeringens plats och tid Omedelbar justering

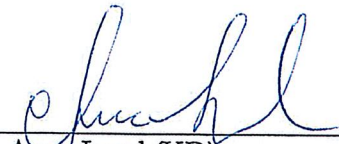
Paragrafer 15 - 23

Sekreterare

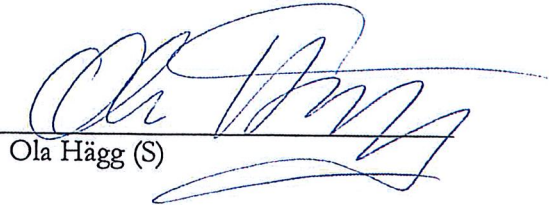
Fredrik Fahlander

Ordförande

Anna Lund (KD)

Justerare

Ola Hägg (S)